

Vážený pán minister obrany,
vážený pán predseda Výboru NR SR pre obranu a bezpečnosť,
vážení páni poslanci NR SR,
vážený pán náčelník Generálneho štábu,
vážené profesionálne vojačky, vážení profesionálni vojaci,
vážení hostia, dámy a páni,

teší ma, že sa opäť stretávame, aby sme spoločne zhodnotili uplynulých 12 mesiacov.

Tie boli pre Slovensko naozaj mimoriadne. Po období, kedy ste nemohli riadne cvičiť a zameriavali ste sa najmä na pomoc s krízovým manažmentom tu doma, sme takmer plynule prešli do najväčšej bezpečnostnej krízy od konca studenej vojny.

Je úplne zrejmé, že nikdy, v našej modernej histórii nebolo Slovensko bližšie vojne. Nikdy od nášho vstupu do Severoatlantickej aliancie sme neboli bližšie k možnej aktivácii článku 5. Stali sme sa frontline state, so všetkým, čo k tomu patrí – od miery rizika, ktorému môžeme byť vystavení, po potrebu zvýšiť našu pripravenosť na riešenie možných krízových situácií a zásadne posilniť našu obranyschopnosť.

Chcem hneď v úvode oceniť, že v tejto novej situácii sa ozbrojené sily ale aj vedenie ministerstva obrany zachovali presne tak, ako sa zachovať mali. Chcem vyzdvihnúť vašu jasnú verejnú komunikáciu o tom, čo sa na východ od našich hraníc deje. Kto je agresor a kto je napadnutý, čo to znamená viesť obrannú vojnu a prečo je pomoc Ukrajine nielen výrazom našej solidarity, ale aj našim bezpečnostným záujmom. Toto vysvetľovanie je prepotrebné pre našu spoločnosť, ktorá ešte stále do značnej miery podlieha tlaku dezinformácií a klamstiev.

Som rada, že takejto verejnej úlohy sa zhostilo nielen politické vedenie rezortu obrany, ale aj predstavitelia ozbrojených síl, ktoré ostávajú jednou z naj dôveryhodnejších inštitúcií v krajine.

Chcem tiež oceniť konkrétne kroky, ktoré ste v danej situácii spravili, od politických rozhodnutí až po ich implementáciu našimi ozbrojenými silami.

Týka sa to nielen posilnenia ochrany našej východnej hranice, zvýšenia pripravenosti našich jednotiek, ale aj prípravy, podpory a koordinácie so spojencami v Severoatlantickej aliancii. A v neposlednom rade sa to týka aj pomoci v podobe vojenského materiálu a techniky, ktorú sme Ukrajine poskytli. Tieto kroky ako hlavná veliteľka ozbrojených síl podporujem, pretože v konečnom výsledku zvyšujú bezpečnosť našich občanov a posilňujú našu odolnosť.

Pri podpore Ukrajiny chcem osobitne vyzdvihnúť dva aspekty: po prvé, Vám, pán minister, sa podarilo túto pomoc prepojiť s podporou od spojencov tak, aby to naše ozbrojené sily neoslabilo, práve naopak. A po druhé, hladký prechod vojenskej techniky a materiálu v správnom čase, vtedy, keď to Ukrajinci veľmi potrebovali, je aj zásluhou Vás, pán náčelník generálneho štábu, a Vašich profesionálnych kontaktov. Ďakujem obom.

Musíme si však povedať aj to, že väčšina z týchto krokov sa stala napriek, a nie vďaka stavu, v ktorom sa dnes ozbrojené sily nachádzajú. Dlhodobé zanedbanie modernizácie, personálna poddimenzovanosť, nedostatočná technika, materiálne zabezpečenie či infraštruktúra – toto všetko sú problémy, o ktorých vám nemusím veľa hovoriť. Z vašej každodennej práce sú vám dôverne známe.

O to viac chcem ešte raz vyzdvihnúť vašu reakciu na vývoj za posledných 12 mesiacov a s ním spojené bezpečnostné implikácie pre Slovensko.

Vážený pán minister, vážený pán náčelník generálneho štábu, vedenie rezortu obrany, invázia Ukrajiny zo strany Ruskej federácie je jasný signál, že roky, kedy sme si možno mohli dovoliť žiť v závetrí, sú nenávratne preč.

Nikdy v ére samostatnosti našej Slovenskej republiky nebolo dôležitejšie, aby ozbrojené sily dokázali naplniť svoju hlavnú úlohu: byť pripravené na obranu Slovenska alebo na obranu niektorého z našich spojencov. Ako politickí predstavitelia máme ešte väčšiu zodpovednosť za to, aby ste mohli vaše povinnosti vykonávať v adekvátnych podmienkach a s adekvátnymi personálnymi, materiálnymi aj finančnými zdrojmi.

V tomto kontexte chcem oceniť snahy vedenia rezortu zvýšiť početné stavy profesionálnych vojakov aj civilných zamestnancov ozbrojených síl.

Je pozitívne, že chyby z minulosti sú teraz premieňané na príležitosti. Že zameškané roky sú dobiehané, aj z pohľadu investícií do obrany, vrátane nedávneho historického nákupu obrnených pásových vozidiel.

Na minulotýždňovom samite Severoatlantickej aliancie som tiež potvrdila plán Slovenska investovať do obrany 2% HDP už v tomto roku, teda o 2 roky skôr ako sme sa zaviazali na samite vo Walese. Verím, že principiálna zhoda na navyšovaní, ktorá bola dosiahnutá na politickej úrovni, sa pretaví do vyšších čísel aj budúci rok.

V tomto je kľúčový aj Dlhodobý plán rozvoja ministerstva obrany, ktorý má Slovensko po prvý raz. Sú tu konkrétne investičné priority a ich časový rámeč. Teraz je dôležité, aby potrebné modernizačné programy, ktoré ste si sami vytýčili, nemeškali. Definitívne odstrihnutie sa od presluhujúcej sovietskej techniky už nie je možnosťou. Je to nevyhnutnosť.

Na Ukrajine vidíme, aké dôležité sú pre obranu štátu pozemné sily. Teším sa preto, že ťažká brigáda, ku ktorej sme sa zaviazali aj v rámci NATO, začína nadobúdať reálne

kontúry. A že boli urobené kroky, ktoré s podporou Spojencov zaistia vzdušný priestor Slovenska dovtedy, kým budú oneskorene dodané naše vlastné nadzvukové lietadlá.

Na samite NATO sme minulý týždeň schválili aj nový koncept obrany a odstrašenia, ktorý znamená prechod od aktuálnych síl NATO na východnom krídle ku konceptu obrany, ktorý odradí protivníka od agresie. Je to dôležitý a vzhľadom na bezpečnostnú situáciu adekvátny krok. Pre Slovensko však z toho vyplývajú nielen výhody pre našu obranyschopnosť, ale aj povinnosti.

Nemáme jasnejší dôkaz toho, ako úzko je naša obrana spojená so Severoatlantickou alianciou ako takou. Spojenci z Poľska, Česka, Slovinska, Spojených štátov, Nemecka alebo Holandska priniesli na Slovensko spôsobilosti v hodnote miliárd EUR a budem sa aj naďalej zasadzovať, podobne ako pán minister obrany, za to, aby tu tieto spôsobilosti ostali tak dlho, ako budú potrebné.

Ozbrojené sily nám roky dokazujú, že sú jednou z najspoľahlivejších inštitúcií. Slovensko vie expedovať sily do operácií a misií mimo svojho územia. To, ako naše špeciálne sily zvládli evakuáciu z Afganistanu, je ďalším dôkazom o vašej profesionalite, za ktorú máte právom vysoký kredit aj v zahraničí.

Vážený pán minister, vážený pán náčelník generálneho štábu, doznievajúca pandémie, spolu s vojenskou inváziou Ruska na Ukrajine, prináša vážne dôsledky pre globálnu, a aj našu ekonomiku.

V kontexte zhoršujúcej sa socioekonomickej situácie sa môže stať obhajoba výdavkov na obranu zložitejšou. O to dôležitejšie je v tejto verejnej komunikácii nepoľaviť, zdôvodňovať a vysvetľovať kroky, ktoré ministerstvo obrany alebo ozbrojené sily robia, vrátane akvizícií, ktoré prebiehajú.

Verejnosť nesmie mať pochyb o tom, že bolo rozhodnuté transparentne a správne, že ozbrojené sily dostávajú v pomere kvality a ceny to najlepšie. Za týchto okolností vám sľubujem svoju pokračujúcu podporu.

Vážení přítomní, vojna na Ukrajine priniesla aj zmenu vnímania bezpečnosti u našich občanov. Veľká časť verejnosti nepodľahla konšpiráciám a dezinformáciám, mnohí občania si lepšie uvedomili, čo pre nás znamená členstvo v Severoatlantickej aliancii – pre veľkú časť našich občanov sa bezpečnosť stala uchopiteľnejším pojmom. Pravdou však je aj to, že najväčší boj o našu bezpečnosť a obranyschopnosť ešte stále zvädzame u nás doma, a to bez jediného výstrelu. Je to boj o mysle a srdcia našich občanov. Diskusia, ktorá sprevádzala uzavretie obrannej dohody so Spojenými štátmi americkými, alebo ktorá pokračuje aj okolo vojny na Ukrajine len odkryla rozsah nepriateľského hybridného pôsobenia na našom území.

Nebojme sa mu postaviť čelom. Rezort obrany sa rozhodol koordinovať boj Slovenska proti hybridným hrozbám. Túto iniciatívu veľmi vítam, a myslím si, že mala vzniknúť už

dávno. Chcem oceniť aj aktivity ďalších zložiek, vrátane Vojenského spravodajstva, ktoré za posledných 12 mesiacov viedli k tomu, že činnosť niektorých osôb, ktoré pôsobili v prospech cudzích mocností a v rozpore s našimi štátnymi záujmami, bola ukončená. Profesionálne vojačky a vojaci sú súčasťou a aj zrkadlom spoločnosti. Nie napriek tomu, ale práve preto, že nosíte uniformy, máte vo verejnej obhajobe demokratického zriadenia štátu, nášho ukotvenia v NATO a v EÚ osobitnú zodpovednosť. Očakávam, že túto úlohu budete plniť ešte viac smerom k spoločnosti, ale aj do vnútra ozbrojených síl.

Vážení prítomní,

chcem Vám poďakovať za Vašu službu, ktorú pre Slovensko robíte. Prosím tlmočte moje poďakovanie aj tým, ktorí tu dnes s nami nemôžu byť, lebo slúžia v útvaroch po celom Slovensku aj v zahraničí. Želám vám všetkým veľa zdravia, profesionálnych aj osobných úspechov, ale najmä pokojný výkon služby.